

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

ПРОГРАМА „ЕВРОПА“ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Приоритетни области, финансиране и параметри за кандидатстване, изпълнение и отчитане на Програмата за 2026 г.

Програмният съвет на Програма „Европа“, като взе предвид правилата на Програмата, основните цели и водещите инициативи в заявените приоритети на глобално ниво, от Европейската комисия (ЕК), и от Столична община, а именно Целите на ООН за устойчиво развитие, Парижкото споразумение, Стратегия „Европа 2030“, Новата Европейска градска програма, Европейския зелен пакт, Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2030 г., Новия Европейски Баухаус, Механизма на ЕК за възстановяване и устойчивост, Фонда за справедлив преход, Европейския стълб на социалните права, Европейската стратегия за младежта 2019–2027 г., Стратегията за равенство между половете на ЕК 2020–2025, Стратегическа рамка на ЕС за ромите за периода 2020–2030, Мисията на ЕС за климатично неутрални и интелигентни градове до 2030 г. и мрежата Net Zero Cities; Визия за развитие на София, Стратегията за дигитална трансформация на София „Платформа за интелигентен растеж“, Стратегията за младите хора на Столична община 2017–2027 „София – град на младите и активните“, Стратегия за развитие на София като туристическа дестинация 2017–2030 г. и др., предлага следните приоритетни области на Програма „Европа“ на Столична община за 2026 г.:

Приоритетна област 1: Образование за устойчиво развитие и насърчаване на културата на участие в градските процеси

Тази приоритетна област е насочена към реализиране на проекти, които съчетават образованието, иновациите и гражданското участие, като основни двигатели на устойчивото развитие на Община София, в съответствие с глобалните, европейските и местните стратегически цели.

Проектните предложения следва да се фокусират върху следните основни направления:

1. Образование за устойчиво развитие, демократични ценности и бъдещи умения

- Образователни програми, свързани с Целите за устойчиво развитие на ООН и климатично неутралния преход, включително ролята на градовете в прехода към устойчивост, демократичните ценности, правата на човека и социалната отговорност;

- Инициативи за повишаване на гражданската, дигиталната и медийната грамотност, включително познания за правата на човека, равенството между половете, недискриминацията и активното гражданство;
- Насърчаване на STEM обучението, зелените и социалните иновации чрез интердисциплинарни формати, които развиват критично мислене, етика и отговорност към обществото;
- Активно включване на родителите като партньори в образователния процес и развитие на училищата и детските градини като отворени обществени пространства, предлагащи образователни, културни и социални дейности за местната общност.

2. Овластяване и активно участие в общественния живот

- Подкрепа за инициативи, които овластяват младежи, жени и хора в неравностойно положение и насърчават тяхното активно участие в културния, социалния и обществен живот на града;
- Проекти за насърчаване на приобщаващо участие и равен достъп до образователни, културни и граждански инициативи;
- Организиране на форуми, фестивали и платформи за участие, които подпомагат включването на младежи, жени и хора в неравностойно положение в процесите на вземане на решения на местно ниво;
- Инициативи за межкултурен и междупоколенчески диалог, които укрепват социалната свързаност и чувството за принадлежност.

3. Демократична култура, права на човека и активно гражданство

- Проекти за популяризиране и прилагане на принципите на правата на човека, равенството между половете и социалната справедливост като основа на местната демокрация;
- Инициативи за насърчаване на гражданската активност и изграждане на устойчиви механизми за участие на гражданите в местното управление;
- Обществени форуми, дискусии и изследвания, които подпомагат разработването и прилагането на стратегически и визионерски документи в съответствие с националните и европейските политики;
- Развитие на лидерски, предприемачески и социални умения, включително в сферата на социалното предприемачество и гражданския активизъм.

4. Използване на дигиталните технологии за подобряване на гражданското участие и прозрачността в управлението

- Разработване на дигитални платформи за участие на гражданите в процесите на вземане на решения, включително подаване на предложения, анкети, обществено обсъждане и обратна връзка;
- Използване на нови технологии за повишаване на прозрачността на местното управление чрез предоставяне на отворени данни и дигитални отчети за дейностите на Столична община;
- Насърчаване на иновации чрез партньорства с технологични компании и стартъпи, които да разработват решения за улесняване на комуникацията между гражданите и местните власти;
- Организиране на хакатони и технологични форуми, които ангажират гражданите и ИТ професионалисти в решаването на местни проблеми чрез технологични иновации.

Тази приоритетна област създава рамка за дългосрочно развитие на човешкия и социалния капитал на София чрез интегриране на образование, участие и демократични ценности в местните политики.

Приоритетна област 2: Подпомагане на партньорството между гражданското общество и общински структури за опазване и развитие на градската природа и стимулиране на здравословен начин на живот

Тази приоритетна област е насочена към инициативи за опазване и подобряване на околната среда, здравето и качеството на живот на гражданите. Проектите следва да демонстрират иновации, устойчивост и активно участие на общността, с цел постигане на дългосрочни положителни резултати в градската среда и благосъстоянието на гражданите.

Проектните предложения следва да се фокусират върху следните основни направления:

1. Стимулиране на доброволчеството и гражданското участие

- Насърчаване на активното гражданско участие чрез кампании и събития, които акцентират върху примера на граждани и граждански организации, работещи за благо на общността;
- Инициативи, които стимулират участието на гражданите в усилията за съхраняване на природата чрез активизиране на гражданите и създаване на доброволчески мрежи и кампании на местно ниво;

- Организиране на форуми и платформи за обмяна на идеи между граждани, организации и местната власт.

2. Подкрепа за устойчиво градско земеделие и опазване на природата

- Стимулиране на проекти за развитие на устойчиво земеделие в градски условия, като градски ферми и градини, които да подпомагат производството на здравословни храни;
- Развитие и подкрепа на проекти за опазване и възстановяване на градските зелени площи и дървесната растителност, както и за устойчиво използване и социализация на градските води, включително реки, водни площи и градски чешми, чрез гражданско участие, образователни дейности, мониторинг и партньорство с общинските структури, с цел подобряване на биоразнообразието, микроклимата, общественото здраве и качеството на живот в градската среда.

3. Насърчаване на здравословен начин на живот и здравна култура

- Организиране на обществени кампании насърчаващи здравословен начин на живот, включително грижа за психичното здраве и развитие на емоционалната интелигентност;
- Инициативи представящи ролята на профилактиката, превенцията и скрининга на хронични заболявания, както и психичното здраве и ранното разпознаване на симптомите на стрес и депресия;
- Популяризиране на иновации и научни постижения в областта на здравеопазването, съобразени с медицината базирана на доказателства, включително методи за подобряване на психичното здраве и благосъстояние;

4. Популяризиране на устойчиво поведение и решения за опазване на околната среда

- Инициативи за опазване на природните ресурси в ежедневието на гражданите чрез организиране на кампании за намаляване на образуването на отпадъци, повторна употреба и рециклиране, устойчиво използване на водни и енергийни ресурси, устойчива мобилност и отговорно потребление;
- Подкрепа за проекти, които насърчават предотвратяването на отпадъци при източника, включително чрез образователни кампании, работа с всички групи на обществото, обществени събития с нисък въглероден отпечатък и въвеждане на добри практики в кварталите, обществените институции и публичните пространства;

- **Насърчаване на инициативи, свързани с грижа за градската зеленина и дърветата и отговорно ползване на обществените водоизточници, като част от цялостно устойчиво поведение в градска среда.**

Тази приоритетна област цели да се засили партньорството между гражданското общество и общинските структури за създаване на по-устойчива, зелена и здравословна градска среда, като се подкрепят иновативни и устойчиви инициативи с активно участие на местните общности, които водят до дългосрочно подобрене на качеството на живот в София.

Приоритетна област 3: Насърчаване на връзките с българските общности заграница чрез образователен, културен и спортен обмен на деца

В рамките на приоритета се подкрепят проектни предложения, насочени към организиране на посещения на деца от българските общности заграница в София с цел участие в съвместни образователни, културни и спортни дейности, които: укрепват връзката с България и Столична община; насърчават културния и социалния обмен; допринасят за устойчиво сътрудничество между деца, образователни и културни институции от София и българските общности в чужбина, осъществяват съвместни инициативи между деца от столицата с децата на България заграница.

Проектните предложения в рамките на приоритета следва да се фокусират върху следните основни направления:

1. Образователен и културен обмен

Подкрепят се инициативи, които допринасят за:

- **пряко и интерактивно запознаване на децата от българската диаспора с българския език, история и култура;**
- **повишаване на мотивацията за изучаване и използване на българския език;**
- **развитие на познания за традициите и съвременния културен живот в София и България;**
- **създаване на условия за межкултурен диалог между деца със споделена културна идентичност, живеещи в различни държави.**

2. Социално включване и изграждане на общности

Подкрепят се проекти, които:

- насърчават социалното взаимодействие и изграждането на трайни емоционални връзки между деца от София и деца от българските общности зад граница;
- подпомагат българските семейства в чужбина в усилията им за поддържане на активна връзка с българското общество;
- създават устойчиви практики за обмен, партньорства и приятелства, надхвърлящи рамките на еднократни инициативи.

3. Културни и спортни дейности като инструмент за социална интеграция

Подкрепят се съвместни културни и спортни инициативи, включително:

- фестивали, концерти, изложби, творчески и фолклорни работилници;
- спортни събития и турнири с участието на столични училища, детски градини и спортни клубове;
- инициативи, насърчаващи активния начин на живот, екипната работа и социалната ангажираност на децата.

Тази проектна област ще допринесе за засилване на интереса към българския език и култура; развитие на комуникативни, социални и межкултурни умения у децата; създаване на устойчиви връзки между българските общности в страната и извън нея; укрепване на чувството за принадлежност към обща национална и културна идентичност; популяризиране на българските традиции и съвременна култура чрез активното участие на децата, както и ще допринесе за утвърждаването на София като културен, образователен и обществен център на българската нация, включително за българските общности зад граница. Той създава условия за международен обмен, диалог, партньорства, икономически ефект, развитие на туризма в съответствие с европейските политики за културно многообразие, мобилност и социално включване.

Приоритетна област 4: Подпомагане на развитието на София като устойчива и атрактивна туристическа дестинация чрез сътрудничество между граждански организации, структурите на местната власт и туристическия сектор

В рамките на тази приоритетна област се подкрепят проектни предложения, които допринасят за утвърждаването на София като конкурентоспособна туристическа дестинация чрез развитие на културния, природния и термалния туризъм, повишава качеството и устойчивостта на туристическите услуги в града, привличат нови туристи и увеличават ангажираността на местното население чрез иновативни инициативи и събития.

Проектните предложения следва да се фокусират върху следните основни направления:

1. Социализация и популяризация на културното и историческо наследство

- Дигитализация и инициативи за опазване на паметници на културата от местно и национално значение, както и други културни и исторически обекти;
- Представяне на културното наследство чрез виртуални турове и иновативни технологии;
- Организиране на фестивали, културни форуми и събития, популяризиращи туристическите обекти;
- Разработване на мобилни приложения и интерактивни платформи за туристическа информация.

2. Развитие и устойчиво използване на природните и термалните ресурси

- Създаване на туристически маршрути, включващи термални обекти;
- Интегриране на термалното наследство в туристическата идентичност на София;
- Прилагане на европейски добри практики за развитие на устойчив туризъм в природни и планински зони;
- Опазване на природното и термалното наследство чрез иновативни и екологични решения.

3. Насърчаване на устойчиви практики и партньорства

- Установяване на партньорства между местната власт, туристическия бранш и гражданските организации;
- Създаване на мрежи за обмен на опит и добри практики на национално и международно ниво;
- Подкрепа за съвместни инициативи в сферата на туризма между публичния и частния сектор;
- Разработване на дигитални и иновативни методи за представяне на туристически продукти.

4. Организиране на иновативни и ангажиращи събития

- Организация на градски събития, които популяризират туристическия потенциал на София, като фестивали, културни и спортни прояви;
- Използване на визуални изкуства за промотиране на места и туристически обекти.

Тази приоритетна област цели да утвърди София като модерна туристическа дестинация, която съчетава културно-историческо богатство, природни ресурси и иновации, като същевременно създава добавена стойност за местната общност.

Приоритетна област 5: Подпомагане на изграждане на устойчиви градски политики за превенция на зависимости и насилие в обществена и семейна среда чрез взаимодействие между местната власт, гражданските организации и специализираните институции.

Тази приоритетна област е насочена към подкрепата на неправителствени общности, които самостоятелно и/или в колаборация с институции (общински и държавни) реализират инициативи за изграждане модели за преодоляване на насилието и агресията в градската среда. Те създават проекти, чийто фокус е върху работещи и измерими методи за повишаване на личната и обществената сигурност и безопасност, психичното здраве на обществото и намаляване на езика на омразата и агресията с цел създаването на сигурен, спокоен град с високо качество на обществения живот.

Проектните предложения следва да се фокусират върху следните основни направления:

1. Устойчиви и сигурни модели в образователната среда, институции и на работното място.

- Разработване на проекти за насърчаване на толерантност и предотвратяване на агресията и езика на омразата, както и такива свързани с превенция на зависимости (психоактивни вещества, хазарт, дигитални зависимости);
- Подкрепа на инициативи за обмен на добри практики и изграждане на мрежи за работа с деца в риск, включително такива от малцинствени групи;
- Въвеждане на образователни програми, които насърчават ненасилствена комуникация, уважение към различията и разрешаване на конфликти;

- Организиране на уъркшопове, форуми и обучения за създаване на специфични за всяка конкретна общност модели за безопасна среда.
- 2. Превенция и преодоляване на насилието в обществената среда**
- Създаване на механизми за идентифициране на рискови точки в градската среда и бърза реакция при конфликти;
 - Подкрепа на проекти за организиране на обучения, обществени дискусии и форуми, насочени към подобряване на сигурността в квартали и обществени пространства;
 - Разработване на програми за изграждане на доверие и взаимодействие между общностите, местната власт и гражданските организации;
 - Дейности, които намаляват рисковото поведение, социалната изолация и факторите, водещи до зависимости и агресия.
- 3. Превенция и подкрепа срещу домашното насилие**
- Провеждане на информационни кампании за разпознаване на домашното насилие и предоставяне на ресурси за помощ на жертвите;
 - Подкрепа на млади момичета и жени (13–25 години) чрез осигуряване на възможности за образование, работа и психосоциална подкрепа;
 - Създаване на платформи за подкрепа, които да предлагат цялостни решения за жертвите на насилие, включително нова среда за живот, обучение и работа.
- 4. Борба срещу кибернасилието.**
- Организиране на кампании и събития за повишаване на осведомеността относно кибернасилието и последиците му;
 - Подкрепа на иновативни подходи за решаване на проблемите, предизвикани от кибернасилие;
 - Подкрепа за програми, подходи и дигитални платформи за защита на деца от кибернасилие, които да предлагат инструменти за докладване, съвети за безопасно онлайн поведение и подкрепа от специалисти.

ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОГРАМА „ЕВРОПА“ НА СО ЗА 2026 г.

Приоритетна област 1	128 000 €
Приоритетна област 2	128 000 €
Приоритетна област 3	128 000 €
Приоритетна област 4	128 000 €
Приоритетна област 5	128 000 €
Дейности, администрирани от фондация „Асоциация за развитие на София“ по координация, мониторинг, осигуряване на публичност на Програмата и проектите, електронна платформа и кандидатстване, оценяване, финансово отчитане, външен одит	125 404 €
Общо финансиране	765 404 €

ПРОГНОЗЕН ВРЕМЕВИ ГРАФИК ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПРОГРАМА „ЕВРОПА“ 2026

Подготовка на документация и електронна платформа за кандидатстване	януари 2026 г.
Кандидатстване, провеждане на информационни дни	февруари-март 2026 г.
Оценяване, одобряване на класирани от СОС, обявяване на резултатите	април – май 2026 г.
Подготовка и сключване на договори с бенефициентите	юни – юли 2026 г.
Период на изпълнение на проектите	15 юли – 15 ноември 2026 г.
Окончателно отчитане на проектите	30 ноември 2026 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/ЦВЕТОМИР НЕТРОВ/